

לתענית וזעזוע: שיגא 054-6868199

העלון מוקדש לעילוי נשמת:
בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל,
בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל,
מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור
ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת
טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת
מרים ז"ל.

לקבלת העלון במייל – לשלוח
הודעה ל: sagif_@walla.co.il

שבת שלום

בס"ד עלון מס' 99 לשבת 14.6.2013 – תשע"ג תמוז ו'

זה השער לה' צדיקים יבוא בו

חֻקֹת

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר (יטב),

רמז בזה, שהתורה היא חוק ולא יעבור, ואפילו בזמן שבית המקדש אינו קיים ואין לנו מזבח ולא קרבן, רק "כל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה, מנחה, חטאת ואשם" (מנחות קיא), וזהו שאמר "אשר צוה ה' לאמר היינו גם "באמירה" מעלה עליו כאלו הקריב עולה (גנוזי יוסף).

"חוקיך למדני – זו כל הבקשה שלי"...

בספר "פניני רבינו יחזקאל" (חלק א, עמוד לז) מסופר על הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל: "והיה נוהג להשכים קום בשבת בבוקר, ואמר אז כל מזמור קיט בתהילים אשר בהם יש בקשות על תורה. והרבה פסוקים היה מפרש באידיש תוך כדי אמירה, ומדבר להקב"ה כבן אל אביו, וכל הבקשות שבפרק זה הן רק על תורה, והיה רגיל לחזור הרבה על הפסוק בתהילים (קיט,סד): חסדך ה' מלאה הארץ חקיך למדני". והיה מסביר שבפסוק זה כתוב שאמר דוד המלך לפני הקב"ה: "חסדך ה' מלאה הארץ", אבל מה אני מבקש ממך? – "חקיך למדני"! זו כל הבקשה שלי. תעזור לי ללמוד ולהבין את התורה שלך".

תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על (יטב)

אומר בעל "שמלת בנימין" כדי לקיים מצווה כתיקנה, צריך להיות בה שלושה תנאים:

1. "תמימה" - לעשותה בלב שלם ובתמימות, ללא חיפוש לחקירת טעמה מצד השכל.
2. "אשר אין בה מום" - שתהא המצוה שלימה, בלא חסרונות ומגרעות.
3. "אשר לא עלה עליה על" - שלא תהא המצוה כמעמסה עליו, עול וקבע, כמצות אנשים מלומדה, אלא יעשנה בנפש חפצה ובשמחה מחודשת ומחדשת (לוקט מתורת הפרשה).

אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על.. ונתתם אתה אל אלעזר הפהן והוציא אתה אל מחוץ למחנה (יטב-ג) סח המגיד הרה"ק בעל העבודת ישראל מקוונ'נין זי"ע: לימוד גדול בעבודת ה' יש ללמוד מכאן "אשר אין בה מום" - אדם שרואה את עצמו כאילו הגיע כבר לשלימות ואין בו שום פגימה ומגרעת, אין בו מום כלל, הרי זה סימן מובהק "אשר לא עלה עליה על" - אשר לא עליו עדיין עול מלכות שמים! ואדם כזה צריך להתקרב אל צדיקי הדור - "ונתתם אתה אל אלעזר הפהן", ויוכיחו לו שעדיין הוא שרוי "מחוץ למחנה" ועוד לא התחיל בעבודת ה' מאומה... ועל משקל זה פירש הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורא זי"ע - באופן מופלא את הגמרא (ברכות יזא) "מרגלא בפומיה דרב, לא כעולם הזה העולם הבא, העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, ונהנין מזיו השכינה". ואמר הרה"ק מסדיגורא זי"ע: יודעים אתם באיזה זכות יזכו הצדיקים לשבת עם אותם "עטרותיהם"? בזכות "בראשיהם" - משום שכל ימי חייהם, החזיקו את עצמם, שהם בראשית העבודה. עדיין לא השיגו מאומה. מתוך כך, עמלו ללא הרף, ללא ליאות, להשיג השגות גבוהות ביותר. על ידי זה, יצרו לעצמם את ה"עטרות" הנשגבות!...

זאת התורה אדם פי ימות באהל (יט,יד)

רבי יהושע מקוטנא היה אומר: "זאת התורה", כל ימי חייו צריך יהודי ללמוד כיצד למות, "אדם פי ימות", ולא יצא מן העולם הזה, אלא מתוך "אהל", אוהלה של תורה ותפילה.

- "אהל" נוטריקון אבק לשון הרע, ר"ל שאם האדם רוצה לזכות לתורה, צריך למסור נפשו ולהמית עצמו על שמירת הדיבור, לשמור פיו ולשונו שיוכל לדבר דברים קדושים.

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

- פירש הרב "פנים מאירות": "זאת התורה יש לה מעלה, 'אָדָם פּי יְמוּת' – אף כשמת, הוא 'בְּאֵהָל' – בית המדרש, כיון שאומרים שמועה מפיו ושפתותיו דובבות בקבר(בכורות לא,ב). בספר 'פני דוד' מביא הרב החיד"א וצ"ל את דברי ה"פנים מאירות", ומוסיף לפרש את המשך הפסוק בדרך זו: הנה, כשאומרים שמועה מפי חכם שאמר דבר חידוש אם לא של עצמו אלא של מישהו אחר, גם שפתיו של "המתווך" דובבות בקבר.

- "אמר ריש לקיש: 'מנין שאין דברי תורה מתקימין אלא במי שממית את עצמו עליהם? שנאמר 'זאת התורה אָדָם פּי יְמוּת בְּאֵהָל' (ברכות סג,ב)

ביארו רבותינו, שהעמל והגיעה הם סוד ההצלחה בלימוד התורה. כאשר אדם ממית את תאוותיו ואת שאיפותיו הזרות, ומיחד כל מגמותיו ורצונו לעמל התורה, אז הוא זוכה שהתורה מתקיימת בו.

הרבצת תורה – השקעה כדאית

את הפסוק בתהלים (צבי,ג) "צָדִיק כְּתָמֵר יִפְרַח כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה" פירש בעל ה"הפלאה" באופן זה: הצדיק נמשל לשני סוגי עצים: ל"תָמֵר" ול"אֶרֶז". מה המיוחד בכל אחד מן העצים שהצדיק נמשל אליו? (עיי' תענית כה, א). הָתָמֵר לעומת הָאֶרֶז הוא עץ קטן, והסיבה לכך היא משום שהוא פורח ומוציא פירות והם יונקים ממנו, ומוציאים את כוחו, ולכן מתמעט בו כוח הצמיחה והוא נותר עץ קטן. ולעומת זאת, הָאֶרֶז – אינו מוציא פירות, ולכן את כל כוחו הוא משקיע בכוח הצמיחה של עצמו, והוא גדל וצומח ומתפתח לגובה. והנה הצדיק נמשל לתָמֵר העושה פירות, שכן הצדיק משפיע ומשקיע מכוחותיו וממרצו ומגדל תלמידים ועושה פירות. ולכאורה, אם-כן, צריך להיות שבגלל שמשקיע מכוחו לאחרים, יגרע מעצמו ויישאר קטן, כשם שאצל התמר נגרע כוח צמיחתו העצמית מחמת הפירות שהוא מצמיח. ולכן מבטיחו הכתוב: "כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה" – לא תפריע לו עבודת הרבים, וה' יעזרהו שגם הוא עצמו יגדל וישגה כמו הארז בלבנון. וזהו שנמשל הצדיק ל"תָמֵר" ול"אֶרֶז": "כְּתָמֵר יִפְרַח" – יעשה פירות וירבה בתלמידים, כמו התמר, אף-על-פי-כן "כְּאֶרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָה" – ויגדל גם הוא עצמו כמו הארז הגדל בגובהו.

וְכָל פְּלִי פְתוּחַ אֲשֶׁר אֵין צְמִיד פְּתִיל עֲלָיו טְמֵא הוּא (יט,טו)

מרגלא בפומיה של בעל ה"פלא יועץ" רבי אליעזר פאפו וצ"ל, לפרש פסוק זה בדרך הדרוש: "וְכָל פְּלִי פְתוּחַ". פְּלִי פְתוּחַ – היינו פיו של האדם. אם הוא פתוח תמיד ומדבר בפיו לשון הרע או דיבורים אסורים וכאלו שאינם לצורך, בבחינת "פְּלִי פְתוּחַ אֲשֶׁר אֵין צְמִיד פְּתִיל עֲלָיו" – אין עליו את הגדרים והסייגים לשמירת הפה והלשון – הרי שהתורה הקדושה מעידה על תוכנו: "טְמֵא הוּא"...

מִים חַיִּים אֵל פְּלִי (יט,יז)

דרשו חז"ל (תענית ז,א): התורה נמשלה למים שנאמר (ישעיהו נה,א): "הוֹי כָּל צְמָא לְכוּ לַמַּיִם", וכן נמשלה לַחַיִּים שנאמר "כל העוסק בתורה לשמה תורתו נעשית לו סם חיים" שנאמר (שמלי ג,יח): "עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ וְתַמְכִּיחָהּ מֵאֲשֶׁר". 'התוספות' המתיקו רמז הקב"ה נתן "מים חיים" – דהיינו התורה "אֵל פְּלִי" פְּלִי ראשי תיבות: כהנים לויים ישראלים.

קַח אֶת הַמָּטָה וְהַקְהַל אֶת הָעֵדָה אֶתְּהָ וְאֶהְרֵן אַחֲרָיָה וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מִימָיו וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מִים (כ,ח)

הקב"ה ציוה את משה ואהרן לדבר אל הסלע – אבל אהרון שתק, ועל זה נענש לא להיכנס לא"י וכן והתחייב מיתה כנאמר (כ,כד): יֶאֱסֹף אֶהְרֵן אֵל עַמּוּיוֹ כִּי לֹא יָבֵא אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַל אֲשֶׁר מְרִיתֶם אֶת פִּי לְמִי מְרִיבָה. ובס"ד זה רמז "וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע" וְדַבַּרְתֶּם אֵל אוֹתוֹת לֹא דַבַּר מוֹת – על כך שלא דיבר אהרון נענש ב'מות'.

הקב"ה ציוה את משה: דַּבֵּר אֶל הַסֵּלַע, אבל משה היכה את הסלע שנאמר: "וַיִּךְ אֶת הַסֵּלַע", על כך שלא דיבר אל הסלע נענש שלא נכנס אל א"י, ונראה לרמזו בס"ד שזה רמזו לנו – דַּבֵּר בְּמִלּוֹי אוֹתוֹת דַּלַּת בית ריש בגימטריה (כמניין 1356) 'מִשָּׁה מֵת יְהוֹשֻׁעַ מְכַנֵּס' (יהושע הוא זה שבסוף שהכניס את בני ישראל לא"י.

וַיִּשְׁלַח מֶלֶאךָ וַיִּצְאָנוּ מִמִּצְרַיִם (כ,טז)

מבאר רש"י מיהו המלך? זה משה רבינו, שהנביאים קרויים מלאכים. שואל הגאון רבי זלמן סורוצקין זצ"ל: משה רבינו עומד לפני מלך אדום בנסיון לשכנעו שיתיר לבני ישראל לעבור בארצו, ומספר לו שהקב"ה שלח מלאך להוציא את בני ישראל ממצרים. היתכן? משה רבינו העניו מכל האדם מכנה את עצמו "מלך"? אלא תירץ הרב על פי משל: רב העיר טייל להנאתו ובדרך הילוכו ראה לפתע יהודי כפרי הנוסע בעגלה רתומה לסוס ופרה יחדיו! גער הרב בכפרי: האיך יודע שהדבר אסור מהתורה? הן בכל רגע הינך עובר על איסור כלאים! הכפרי עשה את עצמו כאילו אינו שומע את דברי הרב והמשיך בדרכו. דע לך, קרא הרב בקול, כי אני רב העיר ואם לא תעצור מיד אכריז עליך נידוי וחרם!... נבהל הכפרי מדברי הרב. עצר את העגלה והתיר את בעלי החיים הרתומים. הנמשל: משה רבינו בעמדו לפני מלך אדום דיבר אליו בשפה שהגויים מבינים... מתוך רצון להטיל עליו אימה ופחד, סיפר לו שבורא העולם שלח "מלך" להוציא את בני ישראל ממצרים, בלשון זה אולי יבינו...

וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמְעוּ נָא הַמּוֹרִים הֲמֵן הַסֵּלַע הַזֶּה נּוֹצֵיא לָכֶם מַיִם.. וַיִּף אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְהוּ פְּעָמַיִם וַיִּצְאוּ מַיִם רַבִּים וַתִּשֶׁת הָעֵדָה וּבְעֵירָם (כ,י-יא)

ישנם מורים שכאשר רואים את התלמיד עם ראש קשה כסלע, מתייאשים מיד ממנו ומזניחים אותו בטענה שלא תצמח ממנו תועלת, ועל זה אמר הכתוב: "שמעו נא המורים" שטוענים על התלמיד החלש – "המן הסלע הזה נוציא לכם מים"? כלומר וכי מתלמיד חלש כזה שראשו סתום וקשה כמו סלע יצאו מים? (אין מים אלא תורה (תענית ז,א)), על זה אומר הכתוב "ויף את הסלע במטהו פעמים". דהיינו שינסו שוב ושוב לשבור את מדת עצלותו של התלמיד, ולפתוח את ליבו ומוחו בתורה ע"י עידוד וקירוב, ואז יקויים בתלמיד זה – "ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם", דהיינו שיזכה להבין את התורה ולהתעלות בה, ובנוסף לזה להקשות את אחרים מתורתו, שרבים וטובים ישתו מבאר תורתו (תורת הפרשה).

וַיִּרְם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ וַיִּף אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְהוּ פְּעָמַיִם וַיִּצְאוּ מַיִם רַבִּים (כ,יא)

בספר 'זכות הרבים' כתב על הפסוק (במדבר כ,י): "המן הסלע הזה נוציא לכם מים". שכאן שגה משה בלשונו, כי היה עליו לומר "המן הסלע הזה יוציא לכם מים", שיתפרש שהקב"ה הוא זה שיוציא את המים מן הסלע, ואילו באומרו "נוציא" משתמע שמשה ואהרן הם המוציאים את המים. ולפיכך כותב בעל 'זכות הרבים' – נענש משה מידה כנגד מידה, הוא השמיט את האות יו"ד מן המילה "נוציא" שלא אמר "יוציא", אף הקב"ה השמיט את האות יו"ד וכתב עליו (במדבר יב,ג): "והאיש משה, ענו מאד" ענו חסר יו"ד, עד כאן דבריו הנפלאים. לאור האמור ניתן לפרש את הפסוק בפרשתינו כמין חומר, שהכתוב בה לבאר מדוע באמת התגלגל הדבר לידי כך שבאה הטעות לידי משה להכות בסלע במקום לדבר אליו, ועל כך מפרשת התורה "וירם משה את ידו" – משה הרים את האות יו"ד מן הפסוק הקודם, שלא אמר "יוציא לכם מים" אלא "נוציא לכם מים", ולכן התגלגל לידי כך ש"ויף את הסלע במטהו פעמים", כי עבירה – אפילו אם היא נעשית בשגגה – גוררת אחריה עבירה אחרת. (אדרת אליהו' – פניני הבן איש חי דף רמו).

וַיִּרְם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ וַיִּף אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְהוּ פְּעָמַיִם וַיִּצְאוּ מַיִם רַבִּים (כ,יא)

חז"ל דרשו (תענית ז,א): נמשלו מים לדברי תורה שנאמר (ישעיה נה,א): "הוי כל צמא לכו למים". ואיך אדם צריך 'ללמוד תורה': הגמרא במסכת בבא מציעה (דף פה) מספרת על רבי אלעזר שהתפלל לשכוח את תורתו מאחר והוא עובר לדור בארץ ישראל, כיוון שבחול"ל צורת הלימוד היא יותר בפילפול וב"עזות" אבל בא"י צורת הלימוד היא יותר בעדינות, (מאחר וצורת לימודו תהיה 'בעייתית מול תלמידי החכמים הדרים בא"י כי יכול בכך לפגוע בכבודם, התפלל לשכוח את תורתו). ועל פי זה ביארתי בס"ד מדוע כאשר הקב"ה מצוה את משה לדבר אל הסלע (כמובא במדבר פרק כ' פסוק ח'): "ודברתם אל הסלע", משה היכה את הסלע שנאמר (במדבר כ,יא): "וירם משה את ידו ויף את הסלע". רמו משה כי מי שמדבר אל הסלע, אלה לומדי התורה בא"י שלומדים בעדינות, אבל משה שהוא ודור המדברים דרים בחול"ל ולא יזכו להיכנס לארץ ישראל, לומדים בפילפול וב"עזות" ולכן היכה את הסלע.

וַיַּעַן לֹא הָאֱמֻנָתָם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן (כ,יב)

מפרשי התורה התאמצו מאוד למצוא טעם לענין זה של מי מריבה: מה היה לו למשה, אדון הנביאים, לעבור את פי ה' שצוהו לדבר אל הסלע והוא היכה? זאת ועוד: מדוע בתחילת נתינת הבאר לא צוה ה' לדבר אליו, אלא שם נצטווה דוקא להכותו, כנאמר בפרשת בשלח (שמות יז,ו): "והפית בצור ויצאו ממנו

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

מִיָּמֵי וְשָׁתָה הָעַם? בִּיאֹר נִפְלֵא, שִׁישׁ בּוֹ לִימוּד זְכוֹת וְהַתְנַצְלוֹת עַל מֹשֶׁה רַבֵּינוּ, כֵּתֵב הַגְּאוֹן רַבִּי אַרְיֵה יְהוּדָה מְבַרְאֵד, בְּעַל "לֵב אַרְיֵה" (עמ"ס חולין). וְכֵן הוּא מְקַדֵּם וְכוֹתֵב: "וּבֹזֵה מִצְאֵתִי טוֹב טַעַם וְהַתְנַצְלוֹת לְאֹדוֹן הַנְּבִיאִים, זֶה הָאִישׁ מֹשֶׁה רַבֵּינוּ ע"ה, בְּעֵנִין מִי מְרִיבָה". בִּיאֹרוֹ מִתְבַּסֵּס עַל יְסוּד בְּהַבְנַת הַנִּסִּים: יֵשׁ נֹס שִׁישׁ בּוֹ פְּעוּלָה טְבַעִית כְּלִשְׁהִי, הַמְקַרְבֵּת אֶת הַדְּבָר אֶל הַטְּבַע, וְיֵשׁ נֹס נִשְׁגָב יוֹתֵר – שֶׁאֵין מִתְלוּוָה אֵלָיו שׁוֹם פְּעוּלָה טְבַעִית. מוּבֵן שְׂכַדִּי לְזְכוֹת לִנְס מִן הַסּוּג הַשְּׁנִי יֵשׁ צוֹרֵךְ בּוֹזְכוֹת גְּדוּלָה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּנֵס הָרֵאשׁוֹן. כֵּן מְצִינּוּ בַּגְּמָרָא בְּחוּלִין (ז,ב): "אִמְרֵי ר' חֲמַא בְּרַ חֲנִינָא: גְּדוּלִים צְדִיקִים בְּמִיתַתָּן יוֹתֵר מִבְּחִייהֶן, שְׁנֵאמַר (מְלָכִים ב' יג,כא): "וְהִנֵּה רָאוּ אֶת הַגְּדוּד וַיִּשְׁלִיכוּ אֶת הָאִישׁ בְּקֶבֶר אֱלִישָׁע וַיִּלְךְ וַיִּגַע הָאִישׁ בְּעַצְמוֹת אֱלִישָׁע וַיְחִי וַיִּקָּם עַל רִגְלָיו". רִש"י מְפָרֵשׁ שֶׁהָרֵאִיָּה הִיא מִמָּה שֶׁלֹּאֲחֵר הַסְּתַלְקוֹתוֹ שֶׁל אֱלִישָׁע הַסְּפִיקָה נִגִּיעַת הָאִישׁ הַמֵּת בְּעַצְמוֹת אֱלִישָׁע כְּדִי שֶׁהָאִישׁ יִחְזוֹר לְחַיִּים, וְאֵילוֹ בְּחִיּוֹ שֶׁל אֱלִישָׁע, כְּשֶׁרָצָה לְהַחְיֹת אֶת בֶּן הַשׁוֹנְמִית, הוֹצֵרֵךְ לְשִׁים פִּיּוֹ עַל פִּיּוֹ וְעֵינָיו עַל עֵינָיו וְלִבָּקֵשׁ רַחֲמִים. וְכוּונַת הַדְּבָרִים הַיָּא, שְׂמַכְיִין שְׂבַחֲיִיו לֹא הִיְתָה זְכוֹתוֹ שֶׁל אֱלִישָׁע גְּדוּלָה כָּל כֵּךְ, לְכֵן הוֹצֵרֵךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַנֵּס בְּלִיּוּי פְּעוּלוֹת טְבַעִיּוֹת – לְשִׁים פִּיּוֹ עַל פִּיּוֹ וְעֵינָיו עַל עֵינָיו וְלַחֲחֵם אֶת בֶּשֶׂר הַיֶּלֶד, כְּדִי לְקַרֵּב אֶת הַדְּבָר מֵעַט אֶל הַטְּבַע. אִוְלָם לֹאֲחֵר פְּטִירַתוֹ, שֶׁהִיְתָה זְכוֹתוֹ גְּדוּלָה יוֹתֵר מִשׁוֹם "גְּדוּלִים צְדִיקִים בְּמִיתַתָּן", יִכּוֹל הִיָּה לְהַחְיֹת מֵתִים בְּנִגְיַעָה בְּלִבָּד, לְלֹא כָּל פְּעוּלָה טְבַעִית. מְעַתָּה – מְטַעִים בְּעַל "לֵב אַרְיֵה" – הַבְּאֵר, כִּידוּעַ, נִיתְנָה לְיִשְׂרָאֵל בּוֹזְכוֹתָה שֶׁל מְרִים, וְכֵאֲשֶׁר מֵתָה מְרִים הַסְּתַלְקָה הַבְּאֵר וְחֹזְרָה אַחֵר כֵּךְ בּוֹזְכוֹת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ. זְכוֹתָה שֶׁל מְרִים לֹא הִיְתָה גְּדוּלָה כּוֹזְכוֹתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וְלְכֵן לֹא הַסְּפִיקָה זְכוֹתָה שִׁיּוּפֵעַל הַנֵּס בְּדִיבּוֹר בְּלִבָּד, וּמִשׁוֹם כֵּךְ בְּפִרְשַׁת בְּשַׁלַּח נִצְטוּוּה מֹשֶׁה לְנִקּוּט גַּם בְּפְעוּלָה גְּשְׂמִית וְלַחֲכוֹת אֶת הַצּוֹר, כְּדִי לְקַרֵּב אֶת הַדְּבָר אֶל הַטְּבַע. פְּרִשְׁתִּינוּ, לְעוֹמַת זֹאת, מִתְרַחֶשֶׁת כְּבֵר לֹאֲחֵר הַסְּתַלְקוֹת מְרִים וְחֹזְרַת הַבְּאֵר בּוֹזְכוֹת מֹשֶׁה, וּמֵאֲחֵר שְׂזוֹכוֹתוֹ הִיְתָה גְּדוּלָה עַד לְמַעְלָה רֵאשׁ, הִרִי יִכּוֹל הִיָּה הַנֵּס לְפַעוּל בְּלִי עֵמַל וְיִגִּיעָה וְבְלִי פְּעוּלוֹת טְבַעִיּוֹת, אֲלֵא בְּדִיבּוֹר בְּעַלְמָא. וְלְכֵן הַקְּפִיד הַקְּב"ה וְצִיּוּה שִׁיּוּצִיאוּ מִיָּם מִן הַסְּלַע בְּדִיבּוֹר בְּלִבָּד, לְמַעַן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יוֹתֵר. וְאוּלָם, הָאִישׁ מֹשֶׁה שֶׁהִיָּה עֵינָיו מְאֹד מְכַל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, לֹא רָצָה לְדַבֵּר אֶל הַסְּלַע, כְּדִי שֶׁלֹּא יִרְאוּ כָּל הָעַם שְׂזוֹכוֹתוֹ גְּדוּלָה מְזוֹכְתָה שֶׁל מְרִים, וְלְכֵן הִיָּכָה בְּסַלַע כְּבַתְחִילָה. וְאִמְנָם הִיָּה הַדְּבָר רַע בְּעֵינֵי ה', כִּי בְּמִקּוֹם שֶׁהִיָּה יִכּוֹל לְבֹא לִידֵי קִידוּשׁ שְׁמוֹ יוֹתֵר – מִן הָרֵאִוִי הִיָּה לוֹ לְהַנִּיחַ מִידַת עֲנוּוֹתָנוֹת בַּעַת הַהִיא! וְעַל "לֵב אַרְיֵה" מְסִיִּים: "כֵּן נִרְאָה לְעַנְיּוֹת דַּעְתִּי לְהַלִּיץ בְּעַד אֲדוּנֵינוּ מֹשֶׁה ע"ה, וְהוּא נִכּוֹן וְנַחֲמָד בְּס"ד!" (כְּמוּצָא שְׁלַל רב).

"שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרִס" (מִשְׁנָה בַּאֲבוֹת א,ג):

שְׁנֵי אַנְשִׁים כְּרַתּוּ בְּרִית יַחַד, וְאַחֵר כֵּךְ נִתְעַשֵּׂר אַחַד בְּעוֹשֵׂר מוּפְלָג וְהַשְּׁנִי הִיָּה עֵינִי, אֲלֵא שֶׁהִיָּה מִתְנַהֵג בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת וְהַעֲשִׂיר לֹא הִיָּה מִתְנַהֵג בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה. לִיָּמִים נִזְדַּמְנוּ יַחַד וְהַתְלוּנָן הַעֵינִי בְּפְנֵי הַעֲשִׂיר עַל מִצְבוֹ הַדְּחוּק, וְהַזְכוּר לוֹ אֶת הַבְּרִית שְׂכַרְתּוֹ בִּינֵיהֶם, וְנָתַן לוֹ הַעֲשִׂיר סֶךְ מְסוּיָם לְפִרְנָס עֲצֵמוֹ מִמֶּנּוּ, לֹאֲחֵר יָמִים יִרַד הַמִּמּוֹן הַזֶּה לְטַמְיּוֹן, וְחֹזֵר אוֹתוֹ עֵינִי שׁוֹב לְחַבְרוֹ הַעֲשִׂיר וְרָצָה הַעֲשִׂיר שׁוֹב לְתַת לוֹ סֶךְ מְסוּיָם כְּדִי לְפִרְנָס אֶת עֲצֵמוֹ, אִמְרֵי לוֹ הַעֵינִי מַה בְּצַע כִּי תִיתֵן לִי כָּל פַּעַם כֶּסֶף וְזֶה יִלְךְ לְטַמְיּוֹן, מוּטָב שֶׁתִּגִּיד לִי אֶת הַדֶּרֶךְ כִּיִּצַד מְגִיעִים לְעוֹשֵׂר וְאֵהִיָּה גַּם אֲנִי עֲשִׂיר, אִמְרֵי לוֹ הַעֲשִׂיר מֵאֲחֵר שֶׁהֵנֵךְ הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה כִּיִּצַד אֲפֹשֶׁר שִׁיְהִיָּה לְךָ גַּם עוֹלָם הַזֶּה וְגַם עוֹלָם הַבָּא לֹא כָּל אָדָם זוֹכֵה לְשְׁנֵי שׁוֹלְחָנוֹת, אֲלֵא הַנַּח אֶת דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה וְאֵז אֲפֹשֶׁר שֶׁתִּתְעַשֵּׂר. שְׁמַע הַעֵינִי לְעַצַּת חַבְרוֹ וְעֹזֵב דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַתְחִיל לְהַשְׁתַּדֵּל בְּעֵנִין הַעֶסֶק, אֲלֵא שְׁגַם עַכְשִׁיו לֹא עֲלַתָּה בִּידוֹ וְנִשְׂאָר עֵינִי כְּמִקּוּדָם, חֹזֵר אוֹתוֹ הַעֵינִי וְבֹא לְחַבְרוֹ הַעֲשִׂיר וְסִפֵּר לוֹ כָּל אוֹתוֹ הַמְאֹרַע, כְּלוּמֵר שֶׁשְׁמַע לְעַצְתּוֹ וְעֹזֵב אֶת דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַתְחִיל לְעַסוֹק בְּעַסְקִים שׁוֹנִים וְלֹא הוֹעִיל לוֹ, אִמְרֵי לוֹ חַבְרוֹ לְפִי שֶׁהִיְתָה כּוּוֹנְתֵךְ בְּעֹזְבֵךְ דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה שֶׁתְעַשִּׂיר ו, מִשׁוֹם כֵּךְ לֹא הוֹעִיל לְךָ הַדְּבָר, אֲבָל אִם תְּעוּזֵב אֶת דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה בְּכוּוֹנָה תְּחִילָה בֵּין אִם תְּהִיָּה עֲשִׂיר וּבֵין אִם תְּהִיָּה עֵינִי כִּי אֵז תְּעַשֵּׂה וְתִצְלִיחַ. וְהַנְּמַשֵּׁל מוּבֵן בְּהִיפֵךְ הַדְּבָרִים, בְּעַשׂוֹת אָדָם הַטוֹב וְהַיִּשֵׁר הוּא צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת זֹאת, לֹא עַל מְנַת לְקַבֵּל פְּרִס אֲלֵא לְעַצֵּם עַשִׂיית הַטוֹב, וְהַשְּׂכָר סוּפוֹ לְבֹא, אִוְלָם אִם תְּהִיָּה כָּל כּוּוֹנָת וּ בְּעַשִׂיית מַעֲשֵׂה טוֹב, לְקַבֵּל שְׂכָר מֵאֵת הַמְּקוֹם, אֵל תִּצְפֵּה לְשְׂכָר כִּי לֹא יִגִּיעַ אֲלִיךְ. (בְּשֵׁם "דְּגַל מַחְנֵה אַפְרַיִם זִיע"א)

בְּע"ה זִיווּג הַגּוֹן, בְּרִיאוֹת פְּרִנְסָה וְהַצְּלַחָה: לְשִׁגִיא בֶן מְרִים, עוֹז בֶּן מְרִים, לִירוֹן בֶּן פְּנִינָה, אִמִּיר בֶּן פְּנִינָה, עֲנַבֵּל בֶּת פְּנִינָה, הַדְּר בֶּת נִילִי, הִילָה בֶּת אִסְתֵּר, מוֹרֵן בֶּת רוּתִי, אֲלַכְסִי בֶן אִירְנָה, הַדְּר בֶּת וִיוִיאָן, רוּיֵת בֶּת אוֹרְלִי, גִיא בֶן חוּה, חֲמוּטֵל בֶּת וִיקְטוּרִיָּה. רְפוּאָה שְׁלֵמָה: לְצִיפּוּרָה בֶּת מוֹרוּוֹר, לְצִיפּוּרָה בֶּת מְרִים, אוֹרְלִי בֶּת מְלַכָּה, אִיִּיל בֶּן שְׂרָה, שִׁי בֶן רַחֵל, יַחֲזַקָּאֵל בֶּן אִידָה, רְבִקָּה בֶּת מְסַעוּדָה, אֲלַכְס בֶּן רִימָה, יַצְחָק יַעֲקֹב בֶּן יִפָּה, אִילָן בֶּן מְסַעוּדָה, מֹשֶׁה בֶּן שׁוֹשְׁנָה. לְעִילּוֹי נִשְׁמַת: הַרְבַּ יוֹסֵף שְׁלוּם בֶּן אֲבֵרָהֵם אֱלִישִׁיב זְצוּק"ל, הַרְבַּ נִיסִים טוּלְדָנוּ זְצוּק"ל, אֲרוֹז בֶּן חִיָּה ז"ל, יוֹסֵף מִיכָאֵל שׁוּיִלִי בֶן רְפָאֵל ז"ל, חֲנָה בֶּת שְׂמַחָה ז"ל.
הַקְּמַנּוּ אֶתְרֵךְ בְּשִׁבְלֵכֶם (שִׁיעוּרֵי תּוֹרָה, עֲלוּנִים): <http://shayolamot.weebly.com>